

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK TEMATIKÁI
2014/2015. tanév

AZ „EURÓPAI KÖZIGAZGATÁSI TÉR” ÉS AZ EURÓPAI KÖZIGAZGATÁSI JOG

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Az „Európai Közigazgatási Tér” és az európai közigazgatási jog
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S39
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. Balázs István egyetemi tanár
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

1. Az „Európai Közigazgatási Tér” kialakulása és fogalma.
2. Új tendenciák az „Európai Közigazgatási Tér” fogalmának értelmezésében.
3. Az európai közigazgatási jog fogalma.
4. A közösségi jog hatása a közigazgatási jog egyes területeire.
5. Az európai közigazgatási jog hatása a közigazgatási szervezetre.
6. Az európai közigazgatási jog hatása a közigazgatás működésére.
7. Az „európai közigazgatási eljárási jog”.
8. Az európai közigazgatási jog hatása a közszolgáltatásra.
9. Az európai közigazgatási jog az „integráció közigazgatási joga”?

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- BALÁZS, István; Az „Európai Közigazgatási Térség” és az európai közigazgatási jog. In: Lapsánszky András (szerk.) Közigazgatási jog 1. Fejezetek szakigazgatásaink köréből. Budapest: CompLex Wolters Kluwer Kiadó, 2013. pp. 43-78.
- VARGA ZS., András; Gyorsértékelés az európai közigazgatási eljárási modell-szabályokról. Magyar Jog, 61. évfolyam 10. szám, 2014 október, 545-555.
- BOROS, Anita; Úton egy európai közigazgatási (eljárási) jog felé. MTA Law Working Papers 2014/58, Budapest, <http://jog.tk.mta.hu/mtalwp>

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- TORMA, András; AZ európai Közigazgatási Térségről-magyar szemmel. Miskolci Jogi Szemle 6. Évfolyam (2011) különszám, 196-210.
- AUBY, Jean-Bernard and DUTHEIL DE LA ROCHÉRE, Jacqueline: Droit Administratif Européen. Bruylant, 2007, Bruxelles.

V. Ajánlott irodalom

- HAZAFI Zoltán: Közzolgálat az Európai Unióban In: György István- Hazafi Zoltán (szerk.) Közzolgálati életpályák. Budapest. Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó. 2013.
- Susan ROSE-ACKERMAN (Yale University) and Peter L. LINDSTEIN (University of Connecticut School of Law) (eds.): Comparative Administrative Law, 2010.
- JÓZSA Zoltán: Az „Európai Közigazgatási Tér” összefüggéseiről. [http://www.bm.hu/web/euik.nsf/5BA265658DDA507EC1256FAA0047E0CB/\\$FILE/Az%20eur%C3%B3pai%20k%C3%B6zigazgat%C3%A1si%20t%C3%A9r.doc](http://www.bm.hu/web/euik.nsf/5BA265658DDA507EC1256FAA0047E0CB/$FILE/Az%20eur%C3%B3pai%20k%C3%B6zigazgat%C3%A1si%20t%C3%A9r.doc)
- Moving Beyond the Crisis: Reclaiming and Reaffirming our Common Administrative Space. Pour Dépasser la Crise : un Espace Administratif Commun. Edited by: Demetrios Argyriades, Gérard Timsit, Collection: Administration publique aujourd’hui – Public Administration Today. Bruylant, De Boeck Group, 2013.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

ÖSSZEHASONLÍTÓ KÖZIGAZGATÁSI JOG

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Összehasonlító közigazgatási jog
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	Szabadon választható.
Neptun-kód:	JA-PHD-S30
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. Balázs István egyetemi tanár
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája:

1. Összehasonlítás a közigazgatásban.
2. A közigazgatás változásai Magyarországon és Európában a rendszerváltástól napjainkig.
3. Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása.
4. Közigazgatási modellek a világon.
5. A közigazgatás szervezeti jellemzői összehasonlító aspektusból.
6. A közigazgatás működésének meghatározó trendjei.
7. A közigazgatás személyzeti rendszerei és annak változásai az Európai Unió országaiban.
8. Angolszász modellek.
9. Francia modellt követő országok.
10. A skandináv modell.
11. A germán modell.
12. A poszt szocialista országok közigazgatásának jellemzői.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom:

- Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása. Budapest, 2011. Complex Kiadó. szerk.; Szamel Katalin-Balázs István-Gajduschek György-Koi Gyula.
- Balázs István; A közigazgatás változásai Magyarországon és Európában a rendszerváltástól napjainkig. Debrecen, 2011, Debreceni Egyetemi Kiadó.
- Balázs István: A magyar közigazgatás átalakulása a rendszerváltástól napjainkig. Új Magyar Közigazgatás, 2012. December, 5. Évfolyam 12. Szám 2-13. Old.
- Balázs István: Az autonómia felfogás változása az új magyar helyi önkormányzati szabályozásban. Állam-és Jogtudomány. Vol. III. 2012 N2-3 213-243. Old.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

V. Ajánlott irodalom :

- Comparative Administrative Law, Edited by Susan Rose-Ackerman, Yale University and Peter L. Lindstein, University of Connecticut School of Law. 2010.
- Auby, Jean-Bernard and Dutheil de la Rochère, Jacqueline: Droit Administratif Européen. Bruylant, 2007, Bruxelles,
- Gerard Marcou: Les reformes des collectivités territoriales en Europe: problématiques communes et idiosyncrasies. In: La réforme des collectivités territoriales. Revue Française d'Administration Publique. N.141, 2012, 183-207 old.
- Wollmann(H), Comparing local government reform in England, Sweden, France and Germany: between continuity and change, divergence and convergence. Wüstenroth-Stiftung, 2008.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

AZ EURÓPAI KÖZJOGI INTÉZMÉNYEK TÖRTÉNETI ALAPJAI

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Az európai közjogi intézmények történeti alapjai
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	Szabadon választható.
Neptun-kód:	JA-PHD-S1
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. habil. Balogh Judit egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája:

A tárgy oktatásának célja a hatályos közjog egyes jogintézményeinek komparatív vizsgálata a történeti szemlélet középpontba állításával. A jog tudományos feldolgozásának képessége saját tevékenységünk analízisén és a külső hatalmi politika kritikai megközelítésének képességén alapul.

A fő témacsoportok a következők:

- a modern alkotmányfejlődés előzményei és általános alapelvei;
- A polgári alkotmányosság típusai Európában: az angol abszolutizmus és a parlamentarizmus kialakulása, intézményei és XIX. századi működése (alapjogok; választójog; a parlamentáris monarchia modellje);
- Közép-Európa és a felvilágosult abszolutizmus;
- Dél-Európa alkotmányossága;
- Oroszország alkotmánytörténetének jellemző vonásai az abszolutizmus időszakában;
- Az alkotmányos monarchia fejlődése és a parlamentarizmus kialakulása a német és a skandináv államokban;
- Az USA alkotmányos intézményrendszere – a prezidenciális köztársaság modellje;
- A klasszikus parlamentarizmus kora: Nagy-Britannia, Franciaország és a német egység összehasonlító vizsgálata;
- Európa peremterületeinek válaszai a klasszikus parlamentarizmusra (Kelet-Európa és a Balkán államai, Oroszország és Törökország; a „csonka parlamentarizmus” modelljei);
- Európai parlamentarizmus a két világháború között: a demokráciák (Nagy-Britannia, Franciaország, a Weimari Köztársaság) összehasonlító bemutatása – államfő és kormány viszonyai;
- az alkotmánybíráskodás szervezeti megoldásainak történeti vizsgálata;
- A tekintélyelvű kormányzás kialakulása és működése: átmenetek a demokráciából a diktatúrába;
- A totális államrendszerek: jobboldali és baloldali totalitarizmusok azonosságai és különbségei;
- A XX. század liberális államkonceptiói Európában: a jóléti állammodell klasszikus és módosult változatai;
- a jogállami konstrukció és megjelenési formái;
- önkormányzati és autonómia-modellek a modernkori európai államtörténetben;
- pártfrakciók és apparátusok történelmi jelentősége

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom:

- Mezey Barna – Szente Zoltán (szerk.): Európai alkotmány- és parlamentarizmustörténet, Budapest: Osiris, 2003

V. Ajánlott irodalom :

- Legrand, P. – Munday R.: *Comparative Legal Studies: Traditions and Transitions*, Cambridge, 2003
- Plender, R. – Kiralfy, A.: *Legal History and Comparative Law*, London, 1990
- Robinson, O. – Fergus, T. D. – Gordon, W. M.: *European Legal History*, London, 1992
- Ruszoly J.: *Európa alkotmánytörténete*, Bp., 2005
- Brugger, W.: *Einführung in das öffentliche Recht der USA*, München, 1993
- Henne, T.: *Die kontinentaleuropäischen Wurzeln des amerikanischen Verwaltungsrechts* in: Ius Commune, 1998
- Janda, K. – Berra, J. M. – Goldman, J.: *Az amerikai demokrácia*, Bp., 1996
- Birke, A. – Kluxen, K.: *Deutscher und britischer Parlamentarismus*, München, 1985
- Lepsius, O.: *Verwaltungsrecht unter dem Common Law*, Tübingen, 1997
- Niedhart, G.: *Das kontinentale Europa und die britische Inseln*, Mannheim, 1993
- Zines, L.: *Constitutional Change in the Commonwealth*, Cambridge, 1991
- Birke, A.: *Frankreich und Ostmittel-Europa im 19. Jahrhundert*, Köln-Graz, 1960
- Horváth P.: *A kelet- és közép-európai népek jogfejlődésének főbb irányai*, Bp., 1968
- Seaton-Watson, H.: *The Russian Empire 1801-1917*, Oxford, 1967
- Huber, E. R.: *Deutsche Verfassungsgeschichte seit 1789*, Stuttgart, 1963
- Schiffers, R.: *Elemente direkter Demokratie im Weimarer Regierungssystem*, Düsseldorf, 1971
- Szabó I.: *Az államfő jogállása a Weimari Köztársaságban*, Bp., 2000
- Szabó I.: *Német alkotmányfejlődés 1806-1945*, Bp., 2002
- Winkler, H.-J.: *Die Weimarer Demokratie*, Berlin, 1963
- Wittmayer, L.: *Die Weimarer Reichsverfassung*, Tübingen, 1974
- Bianchi, L.: *Die Tschechoslowakische Republik als bürgerlich-demokratischer Staat*, Berlin, 1968
- Bihari O.: *A szocialista államszervezet alkotmányos modelljei*, Bp., 1962
- Horváth P.: *Az európai népi demokratikus államok kialakulásának sajátosságai*, Bp., 1987
- Suda, Z.: *The Czechoslovak Socialist Republic*, Baltimore, 1969
- Wilfan, S.: *Rechtsgeschichte der Slovenien bis zum Jahre 1941*, Zagreb, 1968
- Arendt, H.: *A totalitarizmus gyökerei*, Bp., 1992

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

KÖZÉP-EURÓPAI ALKOTMÁNYFEJLŐDÉSI IRÁNYOK

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Közép-európai alkotmányfejlődési irányok
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	Szabadon választható.
Neptun-kód:	JA-PHD-S29
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. Balogh Judit egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája:

A tárgy oktatásának célja a közép-kelet-európai államok hatályos közjogának, ill. egyes jogintézményeinek komparatív vizsgálata az analitikus jogösszehasonlító szemlélet középpontba állításával. A jog tudományos feldolgozásának képessége saját tevékenységünk analízisén és a külső hatalmi politika kritikai megközelítésének képességén alapul.

A fő témacsoportok a következők:

- a posztoszocialista államok alkotmányreformjainak közvetlen előzményei és általános alapelvei;
- rendszerváltoz(tat)ás(ok);
- nemzeti szuverenitás-fogalmak és az európai integráció;
- demokráciák összehasonlító bemutatása – államfő és kormány viszonyai;
- az alkotmánybíráskodás szervezeti megoldásainak és (alapjogvédelmi) funkcióinak vizsgálata;
- a jogállami konstrukció és megjelenési formái;
- a közjogi recepció;
- helyi szervek: a föderáció eszméje;
- a kisebbségek közjogi helyzete;
- önkormányzati és autonómia-modellek a jelenkori európai közgondolkodásban;
- a közjog társadalmi vonatkozásai: tömegpártok és érdekképviseletek szerepe a jogalakításban;
- pártfrakciók és apparátusok jelentősége a demokratikus államfelépítésben

A kurzushoz hasonló kutató-elemző szemináriumok számos európai, és Európán kívüli egyetem jogászképzésének curriculumán szerepelnek. A kurzus – műhelyszemináriumi formában – kifejezetten építeni kíván a doktori képzésben részt vevő hallgatók hazai és külföldi kutatási tapasztalataira, nyitott azon egyéni érdeklődés alapján kiválasztott tárgykörökre, amelyek a koncepcióba illeszkedő, de a fenti felsorolásban nem nevesített részterületek elemzését célozzák.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom:

- Sajó András: Az önkorlátozó hatalom. Budapest, 1995.

V. Ajánlott irodalom :

- Ash, Timothy Garton: Velvet Revolution: The Prospects
- Ash, Timothy Garton: A Liberal Translation, Oxford, 2009
- Ash, Timothy Garton: Facts Are Subversive, Oxford, 2009
- Bogdandy, Armin von: *Parlamentarismus in Europa: eine Verfalls- oder Erfolgsgeschichte? In: Archiv des öffentlichen Rechts 130/3, 445-464 (2005)*
- Bogdandy, Armin von: *Europäische und nationale Identität: Integration durch Verfassungsrecht?. In: Veröffentlichungen der Vereinigung der Deutschen Staatsrechtslehrer (VVDStRL), De Gruyter Verlag, Berlin 2003, 156-193.*
- Brunner, Georg: Nemzetiségi kérdés és kisebbségi konfliktusok Kelet-Európában, Budapest, 1995
- Elster, Jon: Closing the Books: Transitional Justice in Historical Perspective, Cambridge, 2004
- Elster, Jon: Deliberative Democracy, Cambridge, 1998
- Ginsburg, Tom: Comparative Legal Institutions. *Aspen, forthcoming 2011 (with Francisco Parisi and Guy Seidman).*
- Ginsburg, Tom: The Endurance of National Constitutions. *Cambridge University Press, 2009 (with Zachary Elkins and James Melton).*
- Ginsburg, Tom: Judicial Review in New Democracies: Constitutional Courts in East Asia. *Cambridge University Press, 2003.*
- Sadurski, Wojciech Rights Before Courts. A Study of Constitutional Courts in Postcommunist States of Central and Eastern Europe, Dordrecht, 2005
- Uhl, Manfred Verfassungen in den politischen Systemtransformationen Osteuropas: Die postsozialistischen Verfassungsordnungen in der Russischen Föderation, Belarus und Lettland, Würzburg:Ergon, 1999
- Zweigert, Konrad – Kötz, Hein: *An Introduction to Comparative Law / Einführung in die Rechtsvergleichung Oxford, 1998, Tübingen: Mohr Siebeck, 1996*

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

AZ ÍTÉLKEZÉS JOGELMÉLETI KÉRDÉSEI

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Az ítélezés jogelméleti kérdései
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	Szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S2
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. habil. Bencze Mátyás egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A modern jogelmélet egyik központi jelentőségű kutatási iránya azt vizsgálja, hogy a jogalkalmazók – főként az úgynevezett „nehéz esetek” során – hogyan, milyen érveléssel igazolják döntéseiket. A tárgy célja az, hogy feltárja a bírói indokolások „láthatatlan” háttérét, összefüggéseit a döntéseket befolyásoló objektív és szubjektív tényezőkkel.

- Fogalmi tisztázás (ítélkezés – jogalkalmazás – jogi érvelés – jogértelmezés),
- a formalista ítélezési modell problémái,
- az amerikai jogi realizmus megközelítésének tanulságai,
- a filozófia „nyelvi fordulata” és a jogszabályok értelmezése,
- a modern analitikai irányzat (Hart, Dworkin, Raz),
- a döntések „nem nyilvános” befolyásoló tényezői (pszichológiai és szociológiai háttér),
- az ítélezés „nyilvános” része (a jogalkalmazás mint politikai és szakmai tevékenység),
- a rendszerváltás utáni magyar bírói gyakorlat jellemzői (esetek elemzése).

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- Bencze Mátyás: *Elvek és gyakorlatok*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2011.
- Szabó Miklós: *Nyelvében a jog*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2010.
- Jerome Frank: *Bírászkodás az elme ítélőszéke előtt*. Szent István Kiadó, Budapest, 2006.
- John Griffith: *The Politics of the Judiciary*. 5th ed., Fontana Press, 1997.

V. Ajánlott irodalom

- Ronald Dworkin: *Law's Empire*. Fontana, London, 1986.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- William Lucy: *Understanding and Explaining of Adjudication*. Oxford University Press, 1999.
- Neil MacCormick: *Rhetoric and The Rule of Law: A Theory of Legal Reasoning*. Oxford University Press, 2005.
- Joseph Raz: *The relevance of coherence*. 72 B.U. L. Rev. 273 (1992)
- Larry Alexander, Emily Sherwin: *Demystifying legal reasoning*. Cambridge University Press, Cambridge, 2008.
- Frederick Schauer: *Thinking like a lawyer*. Harvard University Press, Cambridge, Mass., 2009.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

A BÜNTETŐJOGI KODIFIKÁCIÓ AKTUÁLIS KÉRDÉSEI, AZ EGYES
JOGINTÉZMÉNYEK FEJLŐDÉSI IRÁNYAI

I. Alapadatok

Tárgy neve:	A büntetőjogi kodifikáció aktuális kérdései, az egyes jogintézmények fejlődési irányai
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	Szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S3
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. Blaskó Béla egyetemi tanár (NKE RTK), óraadó
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A büntetőjogi kodifikáció – mint a büntetőjogszabályoknak a folyamatosan változó politikai-gazdasági-társadalmi környezet igényeinek való megfeleltetés eszközének – jogelméleti, módszertani kérdéseinek vizsgálata. A téma vizsgálata lehetőséget nyújt a doktoranduszok számára a kérdéssel összefüggő hazai és külföldi ismeretanyagok összehasonlító értékelésére. Emellett lehetőség adódik konkrét kodifikációs „cselekmények” kapcsán – különösen Magyarország EU-s csatlakozásából adódó kölcsönhatások – esetleg felmerülő ellentmondások elemzésére, valamint de lege ferenda javaslatok tudományos igényű megfogalmazására.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- GYERGYÁK FERENC: Kodifikáció és kodifikátor - a kodifikátorral szemben támasztott követelmények . - In: Új magyar közigazgatás, ISSN 2060-4599 , 2011. (4. évf.), 8. sz., 45-51. p.
- KISS BERNADETT: Bagatell-cselekmények, bonyolult kodifikáció . - In: Jogtörténeti szemle : az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének közleményei, ISSN 0237-7284 , 2010. ([12. évf.]), 3. sz., 40-48. p.
- MÁTHÉ GÁBOR: Adalékok a büntetőjog-gyakorlat kérdéseire a két nagy kodifikáció között . - In: Jogtörténeti szemle : az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének közleményei, ISSN 0237-7284 , 2008. ([10. évf.]), 4. sz., 8-12. p.
- VÖLGYESI LEVENTE: Az önálló magyar katonai büntető kodifikáció tricentenáriuma, 1707-2007 : (Az önálló katonai büntető kodifikáció tricentenáriuma / szerk. Bögöly

DEBRECENI EGYETEM

MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

- Gyula, HAUTZINGER ZOLTÁN. -Pécs : Kódex Nyomda Kft., 2007) . - In: Jogtörténeti szemle : az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének közleményei, ISSN 0237-7284 , 2008. ([10. évf.]), 2. sz., 71-73. p.
- BÖGÖLY GYULA - HAUTZINGER ZOLTÁN: A katonai büntető kodifikáció tricentenáriuma : tudományos emlékülés az 1707. évi ónodi országgyűlésen elfogadott hadi törvények háromszázadik évfordulója alkalmából . - In: Jogtörténeti szemle : az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének közleményei, ISSN 0237-7284 , 2007. ([9. évf.]), 2. sz., 68-69. p.
 - BÁRD PETRA - LIGETI MIKLÓS: Megjegyzések a büntetőjogi kodifikáció előkészületeihez . - In: Ügyészek lapja, ISSN 1217-7059 , 2007. (14. évf.), 2. sz., 61-68. p.
 - KONDOROSI FERENC: A büntetőjogi kodifikáció és a börtönügy időszerű kérdései . - In: Börtönügyi szemle, ISSN 1417-4758 , 2006. (25. évf.), 2. sz., 13-20. p.
 - MEZEY BARNA: A büntetőjogi kodifikáció kezdetei Magyarországon : Bónis György az első magyar büntető kódex tervezetéről . - In: Jogtörténeti szemle : az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének közleményei, ISSN 0237-7284 , 2004. ([6. évf.]), 1. sz., 55-57. p.
 - KOVÁCS GÁBOR: Bioetika és büntetőjogi kodifikáció, Széchenyi István Egyetem, Győr, 2008.
 - UJVÁRI ÁKOS: A jogos védelem megítélésének új irányai. Ad Librum, Budapest, 2009.
 - TÓTH MIHÁLY: A magyar büntetőjogi kodifikáció történetének néhány tanulsága - az új törvény megalkotásának előestéjén. In *Békés FS.*, PPKÉ- JÁK, Budapest, Osiris Kiadó, 259-269. p

V. Ajánlott irodalom

- SZABÓ ANDRÁS: Jogállami forradalom és a büntetőjog alkotmányos legitimitása: az Aquinas Alapítvány konferenciája a büntetőjog alkotmányosságáról : Budapest, 1999, 28. p.
- BÓCZ Endre: A büntetésiszabás és az Európa Tanács.
- FRECH Ágnes: A bírák szerepe a nemzetközi emberi jogi egyezmények hazai eljárásban történő alkalmazásáról.
- GELLÉR Balázs: A „büntetés” fogalma az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény 7. cikkének 1. bekezdésében.
- WIENER A. Imre: A büntető joghatóság és gyakorlása, kivált az Európai Unióban.
- GÖRGÉNYI Iлона: A bűncselekmény áldozata a büntetőeljárásban európai uniós nézőpontból.
- KERTÉSZ Imre: A bűn európai útjain.
- KIS Norbert: A bűnösségi elv hanyatlása a büntetőjogban. Bp. Unió K. 2005. 418 p. /Doktori mester munkák./ Bibliogr. 411-418.
- LÉVAY Miklós: A bűnözéssel, a bűnözéstől való félelemmel és a bűnözéssel szembeni fellépéssel kapcsolatos nézetek alakító tényezői - ahogy azt az Európa Tanács 22. Kriminológiai tudományos konferenciájának előadói látják. = Ferencz Zoltán- emlékkönyv. 2004. 199-210.
- HOLÉ Katalin: A bűnügyi együttműködés aktuális kérdései. = BOT. 2005. 43-47.
- WIENER A. Imre: A bűnügyi együttműködésre vonatkozó jogalkotás az Európa Tanácsban.
- BURIÁN László: A deliktuális felelősségre vonatkozó kollíziós szabályok az uniós csatlakozás után. = Boytha György-jubileum. 2004. 67-80.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- SZAJBÉLY Katalin: A faji diszkrimináció elleni küzdelem az Európai Unióban és az uniós szabályozás átültetése Nagy-Britanniában. [Közzeeszi] a Miniszterelnöki Hivatal - Nemzeti Fejlesztési Hivatal. [Bp.] Visit ny. 2005. 52 p. /Európai műhelytanulmányok 102./ Bibliogr. a jegyzetekben.
- VINNAI Edina: A hátrányos megkülönböztetés tilalma Magyarországon az Európai Unió csatlakozás tükrében. = Publ. Univ. Miskolc. Sect. jur. et pol. Tomus 20/2. 2002. 453-470.
- SÁRVÁRI Katinka: A kábítószer-fogyasztás büntetendőségéről az Európai Unió tagállamainak szabályozásában.
- LÉVAI Miklós: A kábítószer-probléma büntetőjogi szabályozásának egyes kérdései az Európai Unió országaiban. = Szabó András-émlékkönyv. 1998. 160-171.
- LÉVAY Miklós: A kábítószer-problémával kapcsolatos kriminálpolitika fejlődési tendenciái az Európai Unióban. = Eu-csatlakozás és bűnözés elleni fellépés. 2004. 94-106. 168-189.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

A TÁRSTUDOMÁNYOK SZEREPE A BÜNTETŐ ÍTÉLKEZÉSBEN

I. Alapadatok

Tárgy neve:	A társtudományok szerepe a büntető ítélezésben
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	Szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S28
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. habil. Elek Balázs egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A tantárgy célja annak a párhuzamos fejlődésnek a bemutatása, ami évszázadok óta jellemzi a büntető ítélezést, valamint az ahhoz kapcsolódó 'társtudományokat', egyben vázolja ennek tükrében a jogtudomány szemléletének változását is. A személyi bizonyítékok értékelésében például a pszichológia, pszichiátria eredményei meghatározóak, de az orvostudomány, közgazdaságtan, szociológia és más tudományok eredményeinek a felhasználása is mindennapos a büntetőeljárásban. Ehhez elengedhetetlen a megfelelő fogalmi tisztánlátás, és a jogtudomány szempontjából legfontosabb ismeretek megszerzése.

A tantárgy keretében bemutatásra kerülnek a bírósági ügyek kutatásának alapvető szabályai, módszerei, és lehetőségei.

A kurzus segítséget nyújt ahhoz is, hogy a tudományos kutatásokban bemutassa a társtudományok megismerésének, és a doktori értekezésekben történő felhasználásának szükséges mértékét. A tantárgy így segítséget kínál a kutatási témák precíz meghatározásához is.

A tematika így átöleli:

- a büntetőeljárásbeli bizonyítás, annak elméleti és gyakorlati alapjai
- igazságügyi pszichológiai, pszichiátriai szakértést
- igazságügyi orvos-szakértői kérdéseket
- igazságügyi adó-, könyv-szakértést
- a bizonyítás alapelveit
- a bizonyítás és a kényszerintézkedések összefüggései
- a társtudományok igénybevétele és az eljárások gyorsításának összefüggései nemzetközi kitekintéssel
- a társtudományok kutatási módszertanának hasznosítása a büntetőeljárásban

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- Elek Balázs: A jogerő a büntetőeljárásban, Debrecen, DEÁJK Büntetőeljárás Tanszék, 2012
- Herke Csongor – Fenyvesi Csaba – Tremmel Flórián: A büntető eljárásjog elmélete. Pécs, Dialóg campus, 2012
- Bócz E.: Büntetőeljárás jogunk kalandjai. Sikerek, Zátonyok és Vargabetűk. Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest. 2006.
- Elek Balázs: A vallomás befolyásolása a büntetőeljárásban. TKK, Debrecen, 2008

V. Ajánlott irodalom

- Audi, R.: Justification, Truth, and Reliability. *Philosophy and Phenomenological Research*, Vol. 49, No. 1. Sept., 1988. 1-29. o.
- Árvai B. – Mittermayer Ö.: Tény és jog a bizonyítási eljárásban. *Magyar jog*, 2001. 7. sz. 412-417. o.
- Baldwin, J.: Police interview techniques. Establishing Truth or Proof? *The British Journal of Criminology*, Vol. 33. Summer 1993. No. 3, 325-352. o.
- Balogh J.: *Magyar Bűnvádi Eljárás Jog.* Első rész. Grill Károly Cs. És Kir. Udvari Könyvkereskedése, Budapest, 1901.
- Bárd K.: *Emberi jogok és büntető igazságszolgáltatás Európában.* MHK, Bp., 2007
- Beccaria, C.: *Büntetés és büntetés.* Révai Kiadása, Budapest, 1887.
- Bencze Mátyás – Vinnai Edina: *Jogszociológiai előadások.* Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012
- Berger, V.: *Az Emberi Jogok Európai Bíróságának Joggyakorlata.* Tóth K. (szerk.) Budapest, 1999.
- Bócz E. *Kriminálisztika a tárgyalóteremben.* MHK, Bp., 2008
- Bócz E.: „Megismerés” és „bizonyítás” a büntetőeljárásban. In: Tóth K. (szerk.): *Emlékkönyv Dr. Cséka Ervin egyetemi tanár születésének 70. és oktatói munkásságának 25. évfordulójára.* JATE, 1992. 83-96. o.
- Boros J.: *Kriminálisztika és pszichológia.* In: Fenyvesi Cs. és Herke Cs. (szerk.) *Tanulmányok Erdősy Emil professzor tiszteletére.* PTE-ÁJK, Pécs, 2002. 158-172. o.
- Boros J.: *A bűnözői profilalkotástól a tanúkihallgatásig: törekvések a mai kriminálpszichológiában.* *Magyar Pszichológiai Szemle*, 2003. 2. sz. 275-292. o.
- Boros J.: *A pszichológia a jogban.* In: Korinek- Kóhalmi-Herke (szerk.): *Irk Albert emlékkönyv.* Pécsi Tudomány Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, 2004. 3-14. o.
- Boros J.: *Visszaeső bűnelkövetők után követéses vizsgálata.* Doktori (Ph.D) értekezés. Debreceni Egyetem BTK., 2005.
- Brother Layman: *Az offshore halála,* Bp, 2011
- Búzás H. – Nagy S.: *A büntetőeljárás új kodifikációja bizonyításelméleti nézőpontból.* *Magyar Jog*, 1996. 7. sz., 397-407. o.
- Carrara F.: *A büntető jogtudomány programja I. kötet.* Budapest, 1878.
- Carrara F.: *A büntető jogtudomány programja II. kötet.* Budapest, 1879.
- Cassel, P. G.: *The guilty and the „innocent”: An examination of alleged cases of wrongful conviction from false confessions.* *Harvard Journal of Law and Public Policy*, Cambridge, Spring 1999
- www.prodeathpenalty.com/guilt.htm, 1-50. o.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- Colby, M. A. E. – Weaver C. A.: Comparing eyewitness memory and confidence for actors and observers in product identification situations: Extending findings and methodology from criminal justice. *Applied Psychology in Criminal Justice*, 2006., 2 (2) 145-162. o.
- Coleman, B. L. – Stevens M. J. – Reeder G. D.: What Makes Recovered-Memory Testimony Compelling to Jurors? *Law and Human Behavior*, Vol. 25. No 4. (Aug.2001) 317-338. o.
- Conti, R. P.: The Psychology of False Confessions. *The Journal of Credibility Assessment and Witness Psychology* 1999, Vol. 2, No. 1, 14-36. o.
- *Corpus Juris Hungarici. Magyar Törvénytár 1000-1895. Milleneumi Emlékiadás.* Franklin-Társulat Kiadványa, Budapest, 1896.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

MAGÁNJOGI JOGHARMONIZÁCIÓ EURÓPÁBAN

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Magánjogi jogharmonizáció Európában
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S35
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. habil. Fézer Tamás, egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A tárgy célja, hogy az Európai Unió magánjogot érintő jogharmonizációs törekvéseit, az eddig elért eredményeket, valamint a jogközelítés jövőbeni lehetőségeit megvitassa a doktori képzésben résztvevő hallgatókkal. A tárgy keretében a téma szempontjából fontos, kötelező erővel bíró jogalkotási aktusok (irányelvek és rendeletek) mellett a kötelező erővel nem bíró jogi dokumentumok (pl. PECL, PETL), valamint tervezetek, vitaanyagok feldolgozása és elemzése történik.

1. Magánjogi hagyományok az Európai Unió tagállamaiban.
2. Az angolszász és a kontinentális magánjog alapvetései.
3. A magánjogi jogközelítés célkitűzései, módszerei és korlátai az Európai Unióban.
4. A fogyasztóvédelmi indíttatás és a „big business” jogának szembenállása a magánjogi jogharmonizáció folyamatában.
5. Jogközelítés a szerződések joga területén.
6. A kártérítési jogot érintő jogközelítés eredményei és lehetőségei.
7. Társasági jogi elemek az EU jogalkotásában I. (Társasági jogi irányelvek).
8. Társasági jogi elemek az EU jogalkotásában II. (Szupranacionális társaságok)
9. Fizetési műveletek és tranzakciós jog Európában.
10. A kollíziós magánjog egységesítése.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

Az előadások anyaga, valamint a PECL, PETL szövege.

BUSSANI, Mauro – WERRO, Franz, *European Private Law: A Handbook*, Carolina Academic Press, 2009. 2. fejezet

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

FÉZER Tamás, *Eredmények és lehetőségek az egységes európai magánjog kialakításának folyamatában*
Collectio Iuridica Universitatis Debreceniensis V. Debrecen, 2005. 31-52.
TWIGG-FLESNER, Christian, *The Cambridge Companion to European Union Private Law*, CUP, 2010.

V. Ajánlott irodalom

KECSKÉS László, *A polgári jog fejlődése a kontinentális Európa nagy jogrendszereiben*, HVG Orac, Budapest, 2009.
KECSKÉS László, *Polgári jogi fejlődés az angol és a skót jogban*, HVG Orac, Budapest, 2012.
BUSSANI, Mauro – WERRO, Franz, *European Private Law: A Handbook*, Carolina Academic Press, 2009. 5-7. fejezetek
MICKLITZ, Hans-W – CAFAGGI, Fabrizio, *European Private Law After the Common Frame of Reference: What Future for European Private Law*, Elgar Publishing, 2010.
BARKHUYSEN, Tom – LINDENBERGH, Siewert, *Constitutionalisation of Private Law*, Martinus Nijhoff Publishing, 2006.
VON BAR, Christian – CLIVE, Eric – SCHULTE-NÖLKE, Hans, *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law*, Sellier, 2009.
VOGENAUER, Stefan – WEATHERILL, Stephen (eds.), *The Harmonization of European Contract Law*, Hart, 2006.
CAFAGGI, Fabrizio – WATT, Horatia, *The Regulatory Function of European Private Law*, Elgar, 2009.
KENNY, Mel – DEVENNEY, James – O'Mahony, Fox, *Unconscionability in European Private Financial Transactions*, CUP, 2010.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

ENERGIAJOG A KLÍMAVÁLTOZÁS KORÁBAN

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Energiajog a klímaváltozás korában
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S31
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. Fodor László egyetemi tanár
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A tárgy célja azoknak a *környezetjogi eszközöknek* a megismertetése, amelyek az energiahatékonyság, az energiatakarékosság valamint a megújuló energiahordozókra való átállás elősegítése révén, vagy ún. áthidaló megoldásként formálják az energiaágazat szabályozását. A klímaváltozás és a fosszilis energiahordozók kimerülése a 21. század első felének reális, világméretű jelensége, amelyet a jogi szabályozás révén is kezelni kell, illetve amelyhez a jognak is alkalmazkodnia kell. A nemzeti, uniós és nemzetközi jogi szabályozás terén megjelenő, *új szabályozási módszerek* a jogrendszer funkcióiról, rugalmasságáról („tanulékonyaságáról,” belső struktúrájának áttrendeződéséről) árulkodnak. A tárgy általános, bevezető részéhez a *klímavédelem és a jog, az energiajog alapjai* (energiapolitika, energiatorvények) tartoznak, míg különös részéhez az alábbi, speciális szabályozási tárgykörök: *kibocsátási kvótarendszer, kötelező átvételi rendszer, zöld bizonyítványok, áthidaló megoldások* (atomenergia, a CO₂ felszín alatti tárolása), *az erőművek engedélyezése, településrendezés és klímavédelem, energia-tanúsítványok, egyes megújuló energiák, támogatási rendszerek az energia-ágazatban.*

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából (órai anyag, joganyagok, szakirodalom) tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- FODOR László, Egy sikertörténet. A megújuló energiák terjedésének ösztönzése Németországban, Közjogi Szemle 2013/2.
- FODOR László, A környezetvédelem szempontjainak érvényesülése az energiajogban, Magyar Közigazgatás 2002/5.
- Szilágyi János Ede (szerk.): Környezetjog II. Tanulmányok a környezetjogi gondolkodás köréből (IV. rész, Energiajog, 143-209.), Novotni Alapítvány, Miskolc, 2010.
- FODOR L. – PEINE, F.-J.: A kibocsátási egységek kereskedelme: Európa-jogi alapok – a német és a magyar nemzeti szabályozás 2004-2012 között / Der Handel mit

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

Emissionszertifikaten: Europarechtliche Grundlagen – Umsetzung in Deutschland und Ungarn 2004-2012, Agrár- és Környezetjog/Journal of Agricultural and Environmental Law; <http://www.uni-miskolc.hu/~agrarjog/ujtag/agrikezdo.htm>), 2013 (14) 3–52.

- FODOR László: A kibocsátási egység – új típusú vagyoni értékű jog a klímavédelem szolgálatában, *Collectio Juridica Universitatis Debreceniensis*, Tom. VII., Debrecen, 2008, 161-200.

V. Ajánlott irodalom

- VAJDA György, *Energiapolitika*, MTA, Budapest, 2001.
- BÁNYAI Orsolya, A háztartási energiafogyasztás csökkentésére irányuló szabályozás Magyarországon, *Magyar Jog* 2013/5.
- BÁNYAI Orsolya, A folyékony és szilárd biomassza fenntarthatósági kritériumai az Európai Unióban és Magyarországon, *Jog, Állam, Politika*, 2013/2.
- OLAJOS István, *Támogatási rendszereink és a megújuló energiák*, Miskolci Egyetem, Miskolc, 2013.
- FODOR László, A CO₂ leválasztásának és tárolásának (CCS) nemzetközi vetületei, in: *A nemzetközi környezetjog aktuális kihívásai*, szerk. Raisz Anikó, Miskolci Egyetem, Miskolc, 2012, 51–61.
- FODOR L.: Az osztrák klímavédelmi szabályozás a Kiotói Jegyzőkönyv és az EK kibocsátási kvótaszabályozása tükrében, *Európai Jog* 2009/5, 26–33.
- Rosemary Lyster-Adrian Bradbrook, *Energy law and the environment*, New York: Cambridge University Press, 2006.
- Andrea Pomana, *Förderung erneuerbarer Energien in Deutschland und im Vereinigten Königreich im Lichte des europäischen Wirtschaftsrechts*, Nomos, Baden-Baden, 2011.
- Koenig, Christian – Kühling, Jürgen – Rasbach, Winfried, *Energierrecht*, Nomos, Baden-Baden, 2013.³ *Beyond the carbon economy: energy law in transition*, ed. by Zillman, Donald N. et al., Oxford Univ. Press, Oxford, 2008.
- (az egyetemi könyvtárban elérhetők az idegen nyelvű források is).

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSTAN JOGI ÉS KÖZPÉNZÜGYI KÉRDÉSEI

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Az államháztartástan jogi és közpénzügyi kérdései
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S6
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. Horváth M. Tamás egyetemi tanár
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A tárgy oktatásának célja a pénzügyi jog és közpénzügyek szemléletének együttes alkalmazása az államháztartási rendszer egyes alapvető kérdéseinek vizsgálata során.

Fő témacsoportok a következők:

- A közpénzügyek elmélete;
- Játékelméleti modellek alkalmazása az államháztartási döntésekre;
- Az államháztartási reform szabályozási kérdései;
- A költségvetési szervek szabályozásának problémái;
- A társadalombiztosítási rendszerek és az államháztartási reform;
- A költségvetési döntéshozatal politikája;
- Az önkormányzati pénzügyi szabályozó rendszer problémái;
- Pénzügyi föderalizmus;
- Önkormányzati pénzügyi adatok, adatbázisok használata;
- Önkormányzati finanszírozási rendszerek nemzetközi összehasonlítása;
- Területi egyenlőtlenségek és finanszírozás;
- Méretgazdaságosság.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából (órai anyag, joganyagok, szakirodalom) tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- Zsugyel János (szerk.) (2009) *A közpénzügyek nagy kézikönyve*. Budapest: Complex.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

V. Ajánlott irodalom

- Musgrave, R. A.–Musgrave, P. B. (1989) *Public Finance in Theory and practice*. New York: McGRAW-HILL.
- Nemes, J.–Wright, G. (2000) *Közösségi pénzügyek. Elmélet és gyakorlat a közép-európai átmenetben*. Budapest: Aula.
- Cullis, J.–Jones, P. (2003) *Közpénzügyek és közösségi döntések*. Budapest: Aula.
- Hermann Zoltán, Horváth M. Tamás, Péteri Gábor, Ungvári Gábor (1998) *Az önkormányzati feladat-telepítés szempontjai és feltételei. Elemzés és javaslatok*.
- Washington D. C.: The Fiscal Decentralization Initiative for Central and Eastern Europe, 1999.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

KÖZIGAZGATÁS ÉS KÖZMENEDZSMENT

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Közigazgatás és közmenedzsment
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S7
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. Horváth M. Tamás egyetemi tanár
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A tárgy oktatásának célja: A közigazgatás új módszereinek számbavétele, a velük kapcsolatos illúziók, illetve egyes alkalmazások eredményeinek számbavétele, értékelése.

Fő témacsoportok a következők:

- Az állami feladatellátás szerepe;
- Közigazgatás és magánigazgatás;
- Üzleti menedzsment és közmenedzsment;
- A közigazgatási reformok általános kérdései;
- Államszervezési reformtörekvések: az „olcsó” állam, a „kisebb, de hatékonyabb” államszervezet követelményei;
- Rendszerváltás és államreformok;
- A regionalizmus mint államszervezeti elv;
- A regionalizmus mint szervezési elv;
- A helyi gazdaságfejlesztés igazgatási eszközrendszere;
- Az Európai Igazgatási Térség elvei;
- Az EU követelményei és a tagállami igazgatásszervezési fejlődés összefüggései és eltérései;
- Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások európai szabályozása;
- Változások az EU politikáiban a közszolgáltatások körében

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából (órai anyag, joganyagok, szakirodalom) tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- Kende Tamás – Szűcs Tamás (2011) *Bevezetés az Európai Unió politikáiba*. Budapest: Complex.
- Jenei György (2005) *Közigazgatás-menedzsment*. Budapest: Századvég.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- Horváth M. Tamás (2002) *Helyi közszolgáltatások szervezése*. Budapest: Dialóg Campus.
- Lőrincz Lajos (2005) *A közigazgatás alapintézményei*. Budapest: hgorac

V. Ajánlott irodalom

- Osborne, D.–Gaebler, T. (1994) *Új utak a közigazgatásban. Vállalkozói szellem a közigazgatásban*. Budapest: Kossuth.
- Flynn, N. (1993): *Public Sector Management*. New York: Harvester Wheatsheaf.
- Hughes, Owen E. (2003) *Public Administration and Management*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Shafritz, Jay M. and Russel, E. W. (2000) *Introducing Public Administration*. New York: Longman.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

A POLGÁRI PERRENDTARTÁS KODIFIKÁCIÓJA – AZ ANYAGI JOGOK
HATÉKONY ÉRVÉNYESÍTÉSE

I. Alapadatok

Tárgy neve:	A polgári perrendtartás kodifikációja – az anyagi jogok hatékony érvényesítése
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S36
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. habil. Pribula László egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A polgári perrendtartás története
A hatályos szabályozás áttekintése
A hatályos szabályozás jogirodalmi kritikái
A hatályos szabályozás jogalkalmazói kritikái
Az egyes novellák bevezetésének indokai, a jogalkotói célok
A Pp. módosításainak hatásai
A kodifikáció tervezett folyamata
A kodifikáció irányai
Az Emberi Jogok Európai Bíróságának a magyar polgári perrendtartást érintő gyakorlata

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A számonkérés módja:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése, és annak megvédése

IV. Kötelező irodalom

- *Kengyel Miklós*: A magyar polgári perjog száz éve - az 1911. évi polgári perrendtartás. Magyar jog, 2011/6. 321-329. o.
- *Lugosi József*: A polgári (peres) eljárás és a polgári per. Jogtudományi Közlöny 2012/2. 68-79. o.
- *Parlagi Mátyás*: Az érvényesíteni kívánt jog elbírálása, különös figyelemmel a Polgári Perrendtartás alapelveire. Magyar Jog 2013/4. 223-227. o.
- *Petrik Ferenc (szerk.)* Polgári eljárásjog – kommentár a gyakorlat számára I.-III. HVG Orac
- *Vida Sándor*: „Precedensek” az EU Bírósága gyakorlatában. Jogtudományi Közlöny 2013/2. - 53-58. o.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

V. Ajánlott irodalom

- F. Rozsnyai Krisztina: Hatásköri szabályok a közigazgatási perekben. Jogtudományi Közlöny 2012/10. 384-397. o.
- Harsági Viktória: Jogcsaládok eltérő koncepciói a kézbesítés intézményéről. Jogtudományi Közlöny 2011/2. 121-127. o.
- Hoós Tibor: Az igazság szolgáltatása a bíró szemével. Magyar Jog 2013/4. 228-229. o.
- Horváth E. Írisz: A kisértékű perek hatékonysága. Magyar Jog 2013/3. 157-164. o.
- Miczán Péter: Gondolatok az igényérvényesítési jogról és a közérdekű csoportos képviselőről. Magyar Jog 2012/9. 526-543. o.
- Virág Csaba: A jogcímhez kötöttség egyes kérdései a polgári perben. Magyar Jog 2013/1. 27-36. o.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

A MUNKAJOG FEJLŐDÉSÉNEK FŐBB CSOMÓPONTJAI

I. Alapadatok

Tárgy neve:	A munkajog fejlődésének főbb csomópontjai
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S11
Kreditérték:	2 kredit
Tárgyfelelős:	Dr. Prugberger Tamás professor emeritus (ME ÁJK)
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

1. A munka kialakulásának jogdogmatikai háttere az ókori társadalmi viszonyok között: a műbérlet, a munkabérlet, valamint a kolónia kialakulása és mindez miként hatott a mai modern jogi rendezésre.
2. A munkajogviszony alakulása a középkorban, részbeni közjogiasodása, és a magánjogi munkajogviszony kialakulásának gyökerei.
3. A családi munkajogviszony és a nagyüzemi munkavégzés kialakulása.
4. A munkajogviszony jogdogmatikai rendszerének kifejlődése a polgári jogból, valamint ezen a téren érvényesülő jelenlegi helyzet a nyugat- és a kelet-európai jogi szabályozásban és gyakorlatban;
5. A munkaszerződés (individuális munkaviszony) és az egyéb polgári jogviszonyok elhatárolása.
6. A kollektív munkajog kialakulásának körülményei, valamint szabályrendszere az Európai Unió (EU) régi és új tagállamaiban;
7. A munkajogtudomány fejlődése az EU nyugati és keleti tagállamaiban.
8. A kollektív szerződés és az üzemi megállapodás, valamint a hozzájuk kapcsolódó kollektív munkajogi intézmények.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

1. Prugberger Tamás: Magyar munkajogi és közszolgálati reform európai kitekintéssel. Novotni Kiadó, Miskolc, 2013
2. Prugberger Tamás: A munkaügyi kapcsolatok új szabályai az érdekkiegyenlítés jegyében. Gazdaság és Jog, 2013. (21. évf.) 3. sz. 3-10. o.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

3. Berke Gyula – Bankó Zoltán – Kajtár Edit – Kiss György – Kovács Erika: Munkajogi kézikönyv. SALDO, Budapest, 2012
4. Prugberger Tamás - Kenderes György - Mélypataki Gábor: A munka- és a közszolgálati jog intézményrendszerének kritikai és összehasonlító elemzése. Novotni Kiadó, Miskolc, 2012
5. Prugberger Tamás: Helye van-e a munkaszerződésnek az új Ptk.-ban és ha igen, miért? Magyar Jog, 2011. (58. évf.) 3. sz. 145-147. o.
6. Kiss György: Alapjogok kollíziója a munkajogban. Pécs, Justis, 2010
7. Prugberger Tamás: Az európai uniós munkajogi szabályozás módosulásainak és kiegészítéseinek kihatása a munkavállalók szociális érdekeire. Európai Jog, 2009. (9. évf.) 4. sz. 20-27. o.
8. Prugberger Tamás: A munkaszerződéskötés: a munkakör, valamint a munkavégzés helyének módosításával kapcsolatos magyar és uniós jogi rendezés összhangjának hiányosságairól. Európai jog, 2007. (7. évf.) 4. sz. 34-41. o.
9. Prugberger Tamás: Európai és magyar összehasonlító munka- és közszolgálati jog. Complex, Budapest, 2006
10. Prugberger Tamás: A munkavégzéssel összefüggő kapcsolatok jogi szabályozásának fejlődéstörténete. In: Miskolczi Bodnár Péter (szerk.): A civilisztika fejlődéstörténete. Doktori tankönyvek, Bíbor Kiadó, Miskolc, 2006. 245-288.o.

V. Ajánlott irodalom

1. Zaccaria Márton Leó: A munkajogi egyenlőség egyes szempontjainak megítélése az Európai Unió Bíróságának gyakorlatában. Közjogi Szemle, 2013. (6. évf.) 1. sz. 42-48. o.
2. Kun Attila (szerk.): Az új Munka Törvénykönyve dilemmái. (Konferenciakötet) Károli Gáspár Református Egyetem ÁJK. Kiadása, Budapest, 2011
3. Prugberger Tamás: Az új Munka Törvénykönyv többszempontú vizsgálata és értékelése. Magyar Jog, 2012. (59. évf.) 9. sz. 513-525. o.
4. Prugberger Tamás - Radnay József: A határozott időtartamú jogviszony megjelenési formái és a belőlük származó jogelméleti, jogalkotási és jogalkalmazási problémák. Jogtudományi Közlöny, 2012. (67. évf.) 12. sz. 513-519. o.
5. Kun Attila: A munkáltatói kártérítési felelősség szabályainak főbb változásai az új Munka Törvénykönyvében. Munkaügyi Szemle, 2012. (56. évf.) 4. sz. 84-92. o.
6. Kiss György: A munkavállalóhoz hasonló jogállású személy problematikája az Európai Unióban és e jogállás szabályozásának hiánya a Munka Törvénykönyvében. Jogtudományi Közlöny, 2013. (68. évf.) 1. sz. 1-14. o.
7. Zaccaria Márton Leó: Diszkrimináció a diszkriminációban? Avagy a részmunkaidős foglalkoztatás és a nemi esélyegyenlőség összefüggései. Jogtudományi Közlöny, 2011. (66. évf.) 1. sz. 62-68. o.
8. Brian Bercusson: European Labour Law. Oxford University Press, Oxford, 2009
9. Rolf Birk (2007) Internationale und europäisches Arbeitsrecht, In: Erfurter Kommentar zum Arbeitsrecht. C.H. Beck Verlag, München
10. Prugberger Tamás: Munkajog a polgári jogban a globalizálódó gazdasági viszonyok között. (Tanulmánygyűjtemény) Competitio Könyvek 5., Debreceni Egyetem KTK-ÁJK. kiadása, Debrecen, 2005

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

A MAGYAR JOGBÖLCSELETI GONDOLKODÁS

I. Alapadatok

Tárgy neve:	A magyar jogbölcseleti gondolkodás
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S15
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. Szabadfalvi József egyetemi tanár
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A tárgy oktatásának célja, hogy betekintést nyújtson a magyar jogfilozófiai gondolkodás főbb korszakaiba és irányzataiba.

Főbb témacsoportok:

- A magyar jogbölcseleti gondolkodás előzményei (Természetjogi és észjogi előzmények);
- Pozitivizmus, radikalizmus és a századforduló (A jogpozitivizmus uralomra jutása a magyar jogbölcseleti gondolkodásban: Pulszky Ágost, Pikler Gyula, Somló Bódog);
- A természetjogi gondolkodás a századfordulón és a XX. századi továbbélése (Esterházy Sándor, Horváth Sándor, Kecskés Pál);
- Neokantianizmus a magyar jogfilozófiai gondolkodásban (Somló Bódog, Moór Gyula, Horváth Barna, Szabó József, Bibó István, Hegedüs József, Ruber József, Losonczy István, Vas Tibor és mások jogbölcseleti munkássága stb.);
- Útkeresések a II. világháború után;
- A "fordulat éve" (1948/49) a jogbölcseleti gondolkodásban;
- A marxista jogelméleti gondolkodás hegemon szerepbe jutása;
- Új utak keresése 1989/90 után.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- Szabadfalvi József (szerk.): *Portrévázlatok a magyar jogbölcseleti gondolkodás történetéből*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1995.
- Szabadfalvi József: *A cselekvőségi elmélettől az újrealizmusig*. Gondolat Kiadó – Debreceni Egyetem, Budapest, 2004.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- Szabadfalvi József: *A magyar jogbölcseleti gondolkodás kezdetei. Werbőczy Istvántól Somló Bódogig.* Gondolat Kiadó, Budapest, 2011.

V. Ajánlott irodalom

- Szabadfalvi József: *Jogbölcseleti hagyományok.* Multiplex Media Debrecen University Press, Debrecen, 1999.
- Pauler Tivadar: *Adalékok a hazai jogtudomány történetéhez.* Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1878.
- Szabó Imre: *A burzsoá állam- és jogbölcselet Magyarországon.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 1955.
- Szilágyi Péter: Fejezetek az ELTE Állam- és Jogelméleti Tanszékének történetéből. In: *Acta Facultatis Politico-Iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös Nominatae.* Tomus XXVI. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 1984. 105-153. o.
- Pokol Béla: A magyar jogelmélet állapotáról. *Magyar Tudomány*, 37 (1992) 11, 1325-1334. o.
- Percz László: A belátásos elmélettől a mezőelméletig. A magyar jogfilozófia fél évszázada: Pikler, Somló, Moór, Horváth. *Századvég*, (1998) 73-94. o.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

ÖSSZEHASONLÍTÓ MAGÁNJOGTÖRTÉNET

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Összehasonlító magánjogtörténet
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S16
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. Szabó Béla egyetemi tanár
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A modern magánjog rendszerének kialakulása

Generálklauzulák

Tulajdon – birtok

A tulajdonszerzés rendszerei

A jogügylet és szerződés fogalomtörténete

A jogügylet érvénytelensége

A polgári jogi felelősség

A kereskedelmi jog kialakulása

III. Követelmények, számonkérés módja

Követelmény:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése.

IV. Kötelező irodalom

- FÖLDI András et al. (2012), *Összehasonlító jogtörténet*, Budapest: ELTE Eötvös Kiadó Kft.

V. Ajánlott irodalom

- COING, Helmut (1985), *Europäisches Privatrecht, I, Aelteres gemeines Recht (1500 bis 1800)*, München: C.H. Beck.
- COING, Helmut (1989), *Europäisches Privatrecht, II, 19. Jahrhundert: Überblick über die Entwicklung des Privatrechts in den ehemals gemeinrechtlichen Ländern*, München: C.H. Beck.
- ZIMMERMANN, Reinhard (2001), *Roman law, Contemporary law, European law today : the civilian tradition*, - Oxford : Univ. Press.
- RANIERI, Filippo, (2009³), *Europäisches Obligationenrecht: Ein Handbuch mit Texten und Materialien*, Wien, New York: Springer.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

ÖSSZEHASONLÍTÓ TÁRSASÁGI JOG

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Összehasonlító társasági jog
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S34
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. habil. Szikora Veronika egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

1. Az összehasonlító jog funkciói, célja és módszere
2. A common law és a kontinentális jog közötti rendszertani és módszertani különbség társasági jogi vonatkozásai
3. Az európai és a magyar magánjog fejlődéstörténete.
4. A magyar magánjogi (polgári) jogi kodifikáció főbb állomásai.
5. A társasági jog szabályozásának elvi kérdései, monista és dualista megoldások.
6. A társaságok történeti osztályozása, teoretikus elhatárolása. A személyegyesítő és tőkeegyesítő társaságok
7. A társasági jogi jogforrások rendszere (összehasonlító elemzés)
8. Az Európai Unió társasági jog (társasági jogi irányelvek, európai társasági formák).
9. Egyes nemzeti társasági jogok Európában.
10. A német és osztrák társasági jog alapvető kérései.
11. A francia társasági jog alapjai.
12. Az olasz társasági jog alapjai.
13. Az angol társasági jog alapjai
14. Társasági jogi reformok Magyarországon és Európában.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton ajánlott.

A kurzus hallgatói az alábbi számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése,
- egy külföldi szakcikk fordítása, előadása (a tárgyfelelőssel egyeztetett anyagból),
- a tantárgy kötelező szakirodalmából kijelölt tananyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- Eörsi Gyula: Összehasonlító polgári jog (Jogtípusok, jogcsoportok és a jogfejlődés útjai), Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975. (meghatározott fejezetek)
- Gadó Gábor: Társasági jogi reform Magyarországon, Magyar Jog, 2006/8. 455–464.
- *Giannantonio Benacchio: Az Európai Közösség magánjoga, Bp. 2003.*
- Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció, HVG Orac, Budapest, 2011. (meghatározott fejezetek)

DEBRECENI EGYETEM

MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

- Miskolczi Bodnár Péter (szerk.): Európai társasági jog, Berke Barna – Fazekas Judit – Gadó Gábor – Király Miklós – Kisfaludy András – Miskolczi Bodnár Péter, KJK-Kerszöv, Budapest, 2004. *(meghatározott fejezetek)*
- Miskolczi Bodnár Péter (szerk.): Európai társasági jog, KJK-Kerszöv., Budapest (2004) *(meghatározott fejezetek)*
- Sárközy Tamás: A magyar társasági jog Európában. A társasági és konszernjog alapjai, HVG-Orac, Budapest, 2001. *(meghatározott fejezetek)*

V. Ajánlott irodalom

- Alfons Grünwald, Gerhard Schummer, Johannes Zollner hrsg.: Unternehmensrecht in Wissenschaft und Praxis: Festschrift für Waldemar Jud, Linde, Wien, 2012.
- Andenas, Mads - Wooldridge, Frank: European Comparative Company Law, Cambridge University Press, Cambridge, 2012.
- Badó Attila – Bencze Mátyás (szerk.): *Betekintés a jogrendszerek világába*, Sudio Batiq, Szeged, 2007.
- Baum, Harald, Hopt, Klaus J.: *Perspektiven des Wirtschaftsrechts, deutsches, europäisches und internationales Handels-, Gesellschafts- und Kapitalmarktrecht*, Berlin, Verlag de Gruyter Recht, 2012.
- Christian Fritz: *Gesellschafts- und Unternehmensformen kompakt*, Wien: Linde, 2008.
- Dorresteijn - Monteiro - Teichmann – Werlauff: *European Corporate Law Second Edition*, Wolters Kluwer, New York, 2009.
- Fekete Balázs – Szabó Sarolta (szerk.): „*Monumentum aere perennius*” – *Tanulmányok Péteri Zoltán tiszteletére*, Budapest, 2005 kötetből az alábbi tanulmányok:
Boronkay Miklós: *Eörsi Gyula és a jogrendszerek osztályozásának néhány kérdése*
Fekete Balázs: *Két vázlat a magyar összehasonlító jogi gondolkodás táblójához*
Jakab András: *A jogrendszer horizontális tagozódása*
- Grundmann, Stefan: *Europäisches Gesellschaftsrecht*, zweite Auflage, C. F. Müller, Heidelberg (ua.), 2011.
- Kalss, Susanne – Nowotny, Christian – Schauer, Martin: *Österreichisches Gesellschaftsrecht (Handbuch)*, Wien: Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2008.
- McCahery, Joseph - Vermeulen, Erik - Timmerman, Levinus: *Private Company Law Reform: International and European Perspectives*, T.M.C. Asser Press, 2010.
- Sárközy Tamás: *A gazdasági jog és az új Polgári Törvénykönyv*, *Gazdaság és Jog* 2012/3. 3-7.;
- Sárközy Tamás: *Szervezetek jogállása az új Ptk.-ban*, *Gazdaság és Jog*, 2011/3. 3-8.
- Straube, Manfred (Hrg.): *Wiener Kommentar zum Unternehmensgesetzbuch – UGB*, 3. Aufl., Manz, Wien, 2012.
- Szikora Veronika: *A német társasági jog alapvető kérdései*, Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2006. *(témánként kijelölt részek)*
- Szikora Veronika: *A társaság fogalomköre a német jogban – rövid magyar vonatkozással*. In: *Ünnepi tanulmányok Sárközy Tamás 70. születésnapjára*, szerk. Nótári Tamás: MTA Jogtudományi Intézet Kiadványa, Budapest-Szeged, Lectum Kiadó (2010) 401-424.
- Szikora Veronika: *Az osztrák kereskedelmi jog reformja: az Unternehmensgesetzbuch bevezetésének előzményei és következményei*. In: *Acta Coventus de Iure Civili Tomus X.: Quo vadis ius societatis Hungaricum: Társasági jogunk múltja, jelene és jövője*, szerk.: Papp Tekla, Szeged, Lectum Kiadó, 2009, 309-321.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- Szikora Veronika: Az új magyar Polgári Törvénykönyv kodifikációja és társasági jogi összefüggései (nemzetközi kitekintéssel). In: A Magyar Tudomány Napja a Délvidéken: 2012, szerk. Szalma József, Újvidék, 2013, 133-158.
- Szikora Veronika: Társasági jogi reform Ausztriában – vállalkezési törvény, Gazdaság és Jog, 2008/12. (16. évf.) 3-7.
- Varga Csaba (szerk.): Összehasonlító jogi kultúrák, Budapest: Osiris, 2000.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI EGYEZMÉNYE GYAKORLATI
ALKALMAZÁSÁNAK EGYES KÉRDÉSEI

I. Alapadatok

Tárgy neve:	Az Emberi Jogok Európai Egyezménye gyakorlati alkalmazásának egyes kérdései
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S18
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	Dr. habil. Szemesi Sándor egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A tárgy oktatásának célja bemutatni az Emberi Jogok Európai Egyezménye gyakorlati érvényesülését részben az alkalmazás kapcsán felvetődő általános kérdéseken, részben pedig az Egyezmény és kiegészítő jegyzőkönyvei egyes cikkelyeihez kapcsolódó bírósági esetjogon keresztül, kitérve arra, hogy a magyar jog és jogalkalmazói gyakorlat mennyiben felel meg az Egyezmény által támasztott követelményeknek. A tárgy keretében érintett fő témacsoportok a következők:

- Az Emberi Jogok Európai Bíróságának eljárása, az eljárással kapcsolatos reformelképzelések;
- Az Emberi Jogok Európai Bírósága joghatósága egyes kérdései (személyi, területi, tárgyi, időbeli) a Bíróság esetjogán keresztül;
- Az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélezési gyakorlata (egyes cikkekhez kapcsolódó legfontosabb, aktuális jogesetek elemzése);
- Az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélezési gyakorlatának hatása a magyar jogrendszerre;
- Az Emberi Jogok Európai Bírósága szerepe a nemzetközi jog fejlesztésében;
- Az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Európai Unió kapcsolata.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- Az Emberi Jogok Európai Bírósága egyes, az előadások keretében kijelölt ítéletei

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- A Velencei Bizottság CDL(2007)096 számú véleménye az Európai Unió csatlakozásáról az Emberi Jogok Európai Egyezményéhez
- Szemesi Sándor: Questions of environmental protection in the case-law of the European Court of Human Rights. In: Szabó Marcel (ed.): Hungarian Yearbook of International and European Law, Eleven Publishing, 2013, 241-258.
- Szemesi Sándor: A racione personae elfogadhatóság kritérium vizsgálata az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában. Jogtudományi Közlöny 2012/3. 123-130.

V. Ajánlott irodalom

- Grád András, Weller Mónika: A strasbourgi emberi jogi bírászkodás kézikönyve (HVG-ORAC, 2011.)
- Gragl, Paul: The Accession of the European Union to the European Convention on Human Rights (Hart Publishing, 2013.)
- Haider, Dominik: The Pilot-Judgment Procedure of the European Court of Human Rights (Martinus Nijhoff, 2013.)
- Szemesi Sándor: A diszkrimináció tilalma az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában (Complex, Budapest, 2009.)
- White, Robin C.A. and Ovey, Clare: Jacobs, White and Ovey: The European Convention on Human Rights (Oxford University Press, 2010.)
- A Fundamentumban (magyar nyelven), illetőleg különösen a Human Rights Law Review-ban (angol nyelven) megjelenő jogeset-elemzések

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

HUMAN RIGHTS PROTECTION – GENERAL OVERVIEW AND CRITICAL APPROACHES

I. General overview

Course name:	Human rights protection – general overview and critical approaches
Course category (mandatory / elective)	Elective
Neptun code:	JA-PHD-S38
Credit value:	2
Course lecturer:	dr. habil. Gabor Attila TOTH, associate professor
Other lecturers:	-

II. Brief description, topics:

The course gives an overall assessment of different ideas and critical approaches of human rights. In its first part the course develops the origins of the western human rights tradition, i.e. the theories of *natural rights* and the *social contract*, the American and French declarations of rights and their justification, the universal protection of rights based upon the notion of *human dignity*, and the *consequential* approach of liberty. The second part of the course examines the alternative western conceptions, e.g. the *utilitarian* critic, and the *socialism*. The third part is about the contemporary justifications of human rights, and the post Second World War international and European protection of human rights. Finally, the course examines the contemporary critiques of universal human rights, e.g. *communitarianism*, *critical legal studies*, and *cultural relativism*.

III. Requirements for completion

Full-time program students:

- Course attendance (max. 2 absences)
- Reading all of the course materials beforehand
- Coming prepared to participate in the discussion
- Verbal presentation of a case study + an essay (3-5000 words)

Part-time program students:

- Each student shall submit a paper on a selected topic related to the course. The instructor recommends topics to choose from. Paper should be based on individual research, describing, demonstrating and criticizing the problem, while suggesting directions and methods for development if applicable. Paper must be at least 20,000 character (incl. spaces) with correct citations.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

IV. Compulsory Readings:

Introduction:

- *Louis Henkin*, *The Age of Rights*. 1-5.

The Human Rights Tradition:

- *John Locke*, *The Second Treatise of Civil Government*. §§ 4, 14, 87-89, 95, 135-38, 228-29.
- *William Blackstone*, *Commentaries on the Laws of England*. Book 1, Chapter 1.
- *Thomas Paine*, *The Rights of Man*. 66-69, 71
- *Immanuel Kant*, *Foundations of Metaphysics of Morals*. 49-54
- *John Stuart Mill*, *On Liberty*. Chapters I, II.
- Magna Carta (1215)
- The American Declaration of Independence (1776)
- The Declaration of the Rights of Man and of the Citizen (1789)
- The Bill of Rights (1791)

Alternative Conceptions of the Good Society:

- *Jean-Jacques Rousseau*, *On the Social Contract*. Book I, Chapters 5-8.
- *Edmund Burke*, *Reflections on the Revolution in France*. 50-53, 88-89.
- *Jeremy Bentham*, *Anarchical Fallacies*. Article II.
- *Karl Marx*, *On the Jewish Question*

Contemporary Justifications:

- *John Rawls*, *Political Liberalism*. 291-92
- *Ronald Dworkin*, *Taking Rights Seriously*. 198-199
- Universal Declaration of Human Rights (1948)
- European Convention on Human Rights (1950)
- EU Charter of Fundamental Rights (2000, 2009)

Contemporary Critiques:

- *Michael Sandel*, *Morality and Liberal Ideal*
- *Mark Tushnet*, *An Essay on Rights*
- *Amartya Sen*, *Human Rights and Asian Values*

Louis Henkin – Gerald F. Neuman – Diane F. Orentlicher – David W. Leebron, *Human Rights* (New York: Foundation Press, 1999, First Edition or 2009, Second Edition).

V. Further Readings:

- *Micheline R. Ishay* (ed.), *The Human Rights Reader, Major Political Essays, Speeches, and Documents From the Bible to the Presents*. New York: Routledge, 2007 (Second edition).
- *Ronald Dworkin*, *Justice for Hedgehogs*. Cambridge, Mass., London: The Belknap Press of Harvard University Press, 2011.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

- *Jeremy Waldron* (ed.), *Nonsense upon Stilts, Bentham, Burke and Marx on the Rights of Man*. London and New York: Methuen, 1987.
- *Rainer Forst*, *The Right to Justification: Elements of a Constructivist Theory of Justice*. New York: Columbia University Press, 2012, trans. Jeffrey Flynn.

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

SZABÁLYOZÁSELMÉLET

Tárgy neve:	Szabályozáselmélet
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	Szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S32
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. Varju Márton egyetemi docens
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

1. A szabályozás mint elméleti megközelítés az állam és jog tanulmányozásában
2. Kormányzás, szabályozás és jog
3. A szabályozás elméletei
4. Elszámoltathatóság és igazolhatóság a szabályozásban
5. Minőség a szabályozásban
6. A szabályozás alternatívái
7. Szabálykövetés és kikényszerítés a szabályozásban
8. A szabályozás közjogi alapjai
9. Szabályozás többszintű kormányzási rendszerekben

A tárgy célja, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek a jogi és nem jogi szabályozási tevékenység (regulation) alapvető elméleti és fogalmi kérdéseiről és megismerkedjenek a szabályozáselmélet a szabályozási tevékenység egyes elemeit (pl. a szabályozás igazolhatósága és legitimitációja, a jogi szabályozás szükségessége, az új szabályozási megoldások előnyei és hátrányai, a szabályozás kikényszerítése) érintő legfontosabb kritikai tézisekkel.

A hallgatók számára lehetőség nyílik, hogy az ismeretek elsajátítása mellett fejlesszék kritikai elemző és szóbeli érvelési készségeiket. A tárgy jó alkalmat ad egy valóban interdiszciplináris, erős kritikai szemléletű és a jogot egyedül mint egy lehetséges kormányzási eszközt tárgyaló, azonban a joghoz szorosan kapcsolódó terület megismerésére. A tárgy keretében számos aktuális jogi és szabályozási fejlemény értelmezésére és kritikus elemzésére lesz lehetőség.

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A tanórák szeminárium jelleggel működnek. A hallgatóktól elvárt az azokra való előzetes felkészülés. Ez lehet az előzetesen kiadott anyag elolvasása és feldolgozása, illetve az órán tárgyalandó kérdésekre adandó válaszok előzetes kidolgozása.

Számonkérés:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

IV. Kötelező irodalom

A kötelező irodalom lényeges részeit *reader* formájában a hallgatók rendelkezésére fogjuk bocsátani.

- Robert Baldwin, *Rules and Government* (Oxford: Clarendon Press, 1995)
- Robert Baldwin and Martin Cave, *Understanding Regulation* (Oxford: Oxford University Press, 1996)
- Anthony Ogus, *Regulation* (Oxford: Hart, 2004)
- Tony Prosser et al (eds), *The Regulatory State: Constitutional Implications* (Oxford: Oxford University Press, 2010)
- Bronwen Morgan and Karen Yeung, *An Introduction to Law and Regulation* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007)
- Cass Sunstein, *After the rights revolution: Reconceiving the regulatory state* (Cambridge: Harvard University Press, 1990)
- Ian Ayles and John Braithwaite: *Responsive regulation* (Oxford: Oxford University Press, 1992)
- <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/49990817.pdf>
- <http://acts.oecd.org/Instruments/ShowInstrumentView.aspx?InstrumentID=128&InstrumentPID=124&Lang=en&Book=False>

V. Ajánlott irodalom

- Anthony Ogus, W(h)ither the economic theory of regulation? What economic theory of regulation? in J. Jordana and D. Levi-Faur (eds), *The Politics of Regulation* (Cheltenham: Edward Elgar, 2004)
- Colin Scott, Regulation in the age of governance: the rise of the post-regulatory state in J. Jordana and D. Levi-Faur (eds), *The Politics of Regulation* (Cheltenham: Edward Elgar, 2004)
- Martin Lodge, Accountability and transparency in regulation: critiques, doctrines and instruments in J. Jordana and D. Levi-Faur (eds), *The Politics of Regulation* (Cheltenham: Edward Elgar, 2004)
- G.J. Stigler, The Theory of Economic Regulation, *Bell Journal of Economics and Management* 1970:3, 2
- Posner in Harmathy A. et al. (szerk. és vál.), *A jog gazdasági elemzése: válogatott tanulmányok*, Budapest: KJK, 1984
- Robert Baldwin, Martin Cave and Martin Lodge (eds.), *The Oxford handbook of regulation* (Oxford: Oxford University Press)
- <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/44124554.pdf>
- <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/40395187.pdf>
- http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/1_coglianese%20web.pdf
- <http://www.oecd.org/fr/reformereg/34976533.pdf>

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

ÚJABB ESETEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁGOK ELŐTT

Tárgy neve:	Újabb esetek az Európai Bíróságok előtt
Tárgy besorolása (kötelező / kötelezően választható / szabadon választható)	Szabadon választható
Neptun-kód:	JA-PHD-S19
Kreditérték:	2
Tárgyfelelős:	dr. Várnay Ernő egyetemi tanár
A tárgy további oktatói:	-

II. A kurzus tematikája

A tantárgy célja, hogy az Európai Bíróság és a Törvényszék friss és nagyhorderejű határozatainak részletes feldolgozásán keresztül a hallgatók bepillantást nyerjenek az Európa-jog esetjogon keresztüli fejlődésének újabb fejleményeibe, egyúttal az Európai Bíróság előtti jogi érvelések, illetve döntéshozatal jellegzetességeibe, a használt fogalom-rendszerbe. Az esetek elemzéséhez a mérvadó jogi folyóiratokban megjelent kommentárok feldolgozása is hozzátartozik. (Valamennyi írás elérhető a DE Társadalomtudományi Szakkönyvtárban.)

- Bevezetés, a kurzus céljának ismertetése, a feldolgozandó ügyek ismertetése,
- C-364/10. sz., Magyarország kontra Szlovákia ügy (Az ügy tárgya: Összeegyeztethető-e az uniós joggal, hogy Szlovákia megtagadta Sólyom László magyar köztársasági elnök belépését Szlovákia területére.)
- T-139/06. sz., Franciaország kontra Bizottság ügy (Az ügy tárgya: A Franciaországra kirótt kényszerítő bírság megfizetésére felszólító bizottsági határozat jogszerűsége.)
- C-286/12. sz., Bizottság kontra Magyarország ügy (Az ügy tárgya: A bírák, ügyészek és közjegyzők szolgálati jogviszonyának 62 éves korban történő megszüntetését előíró nemzeti szabályozás összeegyeztethetősége az uniós joggal.)

III. Követelmények, számonkérés módja

A tárgy előadásainak látogatása nappali tagozaton kötelező, levelező tagozaton javasolt.

A kurzus hallgatói két számonkérési lehetőség közül választhatnak:

- 1 szerzői ív terjedelmű, a tárgy tematikájához illeszkedő, a tárgyfelelőssel egyeztetett témájú tanulmány elkészítése és annak megvédése;
- a tárgy kötelező anyagából tett szóbeli kollokvium.

IV. Kötelező irodalom

- A tematikában megjelölt jogesetek

DEBRECENI EGYETEM
MARTON GÉZA ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA

V. Ajánlott irodalom

- Várnay Ernő-Papp Mónika, Az Európai Unió joga. Harmadik kiadás, Budapest, CompLex, 2010. pp. 387-407
- Várnay Ernő, A Magyarország kontra Szlovákia ügy – Sólyom László uniós polgár és/vagy államfő? JEMA 2013.
- Ernő Várnay, Hungary versus Slovakia – EU Membership versus Sovereign Statehood. Hungarian Yearbook of International and European Law 2013.
- Csink Lóránt, Az Alkotmánybíróság határozata a bírói hivatás felső korhatárának szabályairól. JEMA 2012/4., pp. 8-18